

LAIKRAŠČIO VYKIAI

Rašo Vytautas

LIETUVIŲ, latvių ir estonai bei organizacija United National Organization protestą Sovietinį terorą ir pažeidimą piliečių teisių. Lietuvių vardu pasisakė Atstovas Zadeikis. Šis protesto UNO buvimas spalyje, 1948.

MUS komunistas Eismas bijodamas kalėjimo, slapta pabėgė iš Amerikos lenkų laivu, bet suimtas Anglijoje ir sugražintas bausmę atlikti.

ENKŲ atstovas per dvi dienas puolė demokratizaciją UNO posėdyje už "neatitiktą" išvietintiems suimti savo tėvynes. Anglų atstovas pastebėjo, kad jei būtų žmoniškos valdžios, išvietinti grįžtų. Raudonas lenkas dar labiau patvirtina.

NO priėmė nariu žydų tarybą Izraelį. Butų jau pas, kad ir apie Lietuvą kalbėtų.

IVAS Holbrook į New Yorką atvežė 1,086 išvietintųjų tarpe generolą M-ką, laikį ir chemijos profesorius, 72 metų Bronių Pralenių. Generolas mano užtikrinti netoli Worcester, Mass.

OKSLININKAI Amerikos sako netrukus bus paruošiami tokie gumų automobiliai, kad nesuplyš 75,000 mylias.

IRMADIENI prasidės bus Amerikos, Anglijos ir Sovietijos lenko reikalų ministerijų Paryžiuje, kur žmonės patirs ką Vakarai ir Lietuva. Vokietijos likimas Europos likimas. Jei šie pavyks vokiečius komunistinti, demokratizacija bus tamsūs laikai.

MASKVA, sakoma, paruoštas keturias kariuomenės divizijas į prie Karpatų ir gulinčias Ukrainos pasienis ir į Kaukazą, nes atgavus didelės grupės partizanų.

WASHINGTONE valdžia labai patenkinti išvykintais. Sako, jau 21,425 amerikiečiai ir dar nei vieno amerikiečio sugražinti atgal. Jie gavo darbus, vietas ir pinigų, taps gerais Amerikos piliečiais.

McCLOY PASKIRTAS ATSTOVU KONGRESO KOMISIJOJE RUSIŠKŲ VOKIETIJAI. Washington, geg. 19. — Prezidentas Truman formaliai paskyrė John J. McCloy kaip Suvienytųjų Valstijų Aukštą Komisiją Rytų Vokietijai. Tuo pačiu metu, McCloy atsisakė pareigų kaip Tarptautinio Banko Atstovui ir atsistatydino pirmininkas gyventojams Eugene Black. McCloy pasitrauks iš pasaulinio Banko ne vėliau kaip liepos 1-mą dieną.

Nr. 21-mas WORCESTER, MASS., GEGUŽES (MAY) 21 D., 1949 M. Telefonas Dial 5-1094 Vol. XXVIII

RUSIJOS IMPERIALIZMAS SIEKIA SI PRIE UŽVALDYMO BALTIJOS JURŲ

Stockholm, Švedija, geg. 17 d. — Švedų žvejybos sluoksniai nutarė prašyti parlamentą apginkluoti Baltijos jūrą plaukiančius laivus. Šiuo reikalu šiomis dienomis parlamentui bus padarytas oficialus pasiūlymas. Pasirodo, kad piratiški sovietų valdžios veiksmai Baltijos juroje kasdien dažnėja, laivai ir žmonės vis dažniau dingsta. Švedų ir danų valdžios išteikė rusams ir tokiems protestus, bet sovietų valdžia į juos visai neatsako.

Švedų žvejai dar toliau nuėjo. Jie reikalauja, kad jūron plaukiančius žvejų laivus lydėtų švedų karo laivai. Paskutiniaisiais metais paslaptinai dingo ištisi laivai; sovietų karo laivai be pertraukos juroje sulaukė švedų laivus; švedų jūrininkai dažnai areštuoja lenkų uostuose. Visa tai verčia švedų žvejybos sluoksnius rimtai susirūpinti apsauga.

kinėja švedų laivus; švedų jūrininkai dažnai areštuoja lenkų uostuose. Visa tai verčia švedų žvejybos sluoksnius rimtai susirūpinti apsauga.

RUSAI GROBIA ŽVEJŲ LAIVUS

Praeitais metais sovietų karo laivai sulaukė šešioliką danų žvejų laivų, suėmė į gulas ir nuvežė į lenkų uostą. Danai namo grįžo tik tai už trijų savaitių.

Tokių pačių būdu suimtos trijų laivų įgulos visai ne grįžo. Pažymėtina, kad Lenkijos pajūrį saugo ne lenkų karo laivai, bet sovietų.

Šie visi reikalai verčia švedus ir visas Skandinavijos valstybes rimtai susirūpinti plaukiojimu Baltijos jūromis.

SOVIETAI SUVARŽĖ BERLYNO MOTORINIŲ SUSISIEKIMĄ UZDEDAMI NAUJĄ BLOKADĄ

Berlynas, geg. 19. — Rusai uždėjo suvaržymus motoriniam susisiekimui į Berlyną ir į Sovietų zoną. Vakarinės Vokietijos valdininkai sakė, kad sovietai taip elgėsi iš priešasties sovietų zonos sumažėjimo rytinės markės vertės. Amerikonas valdininkas pareiškė, kad tokie pasielgimai reiškia naują netiesioginę blokadą.

Tuo tarpu keturių jėgų pasitarimai dėl palengvinimo pramonės ir trafiko pailginimų susiurdė. Tas įvykis tikrai už savaitės po atšaukimo sovietų blokados ant

Berlyno ir sykiu vakarinės kontre - blokados ant Rytinės Vokietijos.

Rusai staiga sustabdė visus Vakarinės Vokietijos sunkvežimius Helmstede, kurie neturėjo krovimo ženklelio nuo sovietų ekonomiškos komisijos. Jie taip pat sustabdė vokiečių trafiką Hofo punkte ir įsakė vairuotojams, kad grįžti atgal.

Keturių jėgų sutartyje Helmstedt buvo nustatytas, kaip abelno perėjimo punktas dėl alijantų susiekimo.

MASKVA PRAKIŠO SAVO RINKIMUS BERLYNE

Berlynas, geg. 17 d. — Sovietų zonos vokiečiai sudarė komunistams smarkų smugį. Praeitą sekmadienį rytų Vokietijoje buvo balsavimai į taip vadinamą "liaudies parlamentą".

Viskas buvo taip sutvarkyta, kad daugumą balsų gautų komunistų siulomi kandidatai, bet rezultatai nustebino rusus ir vokiečius. Jie buvo toki netikėti, kad sovietų karo vadovybė per valandas draudė juos skelbti. Jie paskelbti tik tai geg. 18-tą dieną, nors rusams jie jau buvo žinomi sekmadienio vakare.

Rytų Vokietijoje buvo sudarytas tikrai vienas kandidatų sąrašas. Kandidatus sudarė tikrai komunistai, bet laikraščiuose buvo skelbiama, kad juos parinko

"liaudis". Kandidatavo vadinamos "socialistų vienybės partijos" nariai. Rinkimuose nebuvo jokio kito są-

rašo, niekas negalėjo staityti nepriklausomų kandidatų.

Nei viena vokiečių partija negalėjo varyti rinkimines propagandas, niekas negalėjo naudotis spauda ir radijo. Viskas buvo taip sutvarkyta, kad agitacija buvo vedama tikrai už "vienybės" (komunistų) partijos parinktus kandidatus.

Bet rusai padarė vieną klaidą. Jie leido vokiečiams pasisakyti prieš siulomus kandidatus. Jei kas nepritarė siulomiems kandidatais, tai gali lapelyje pažymėti "ne". Vokiečiai šita teise pasinaudojo ir nustebino okupacinę sovietų vadovybę bei komunistų vadus.

Balsavimuose dalyvavo 12,024,221 vokiečiai. Už komunistų siulomus kandidatus buvo paduoti 7,943,949 balsai. Tatai sudaro 61% balsavusių žmonių. Prieš komunistų kandidatus buvo paduoti 4,080,272 balsai. Tati sudaro 34% balsavusių. Rusai skelbia, kad 853,013 balsų buvo negerai.

Dabar Maskva žino, kad Vokiečiai nepritaria jų okupantams komunistams.

Gen. Clay Didvyriškai Priimtas Vašingtone

Washington, geg. 19. — Keturių žvaigždžių generolas Lucius D. Clay sugrįžo į Washingtoną ir buvo iškilmingai pagerbtas Kongreso.

Jis savo trumpoje kalboje, papasakojo apie kovą prieš sovietų antagonizmą ir Rusijos užugaidingą valdymą po-karinėje Vokietijoje.

Generolas Clay, birželio 26, 1948 metais pradėjo Berlyno oro susisiekimą, kas sulaužė sovietų blokadą. Šia proga, prezidentas Trumanas išteikė generolui Clay medaliu su ažuolo lapu už gerai atliktą darbą.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SROVĖS SEIMAS!

Tautiečiai! Tautietės! Dalyvaukite Amerikos Lietuvių Tautinės Srovės Seime, šeštadienį, gegužės 21-22 d., New Yorke, Hotel New Yorker, 8th Ave., ir 34th St.

LIETUVIŲ SPAUDAI

Tremties laikraščių ir žurnalų leidėjai — redaktoriai, drauge su 356 lietuvišiais tremtiniais š. m. gegužės mėn. 10 d. laivu USAT "Wilard A. Holbrook" pasiekė laisvojo žemyno krantą, siunčia linkėjimus ir padėką Amerikos lietuvių spaudai už taip sėkmingai pravestą šalpos ir tremtinių gelbėjimo propagandinę mintį.

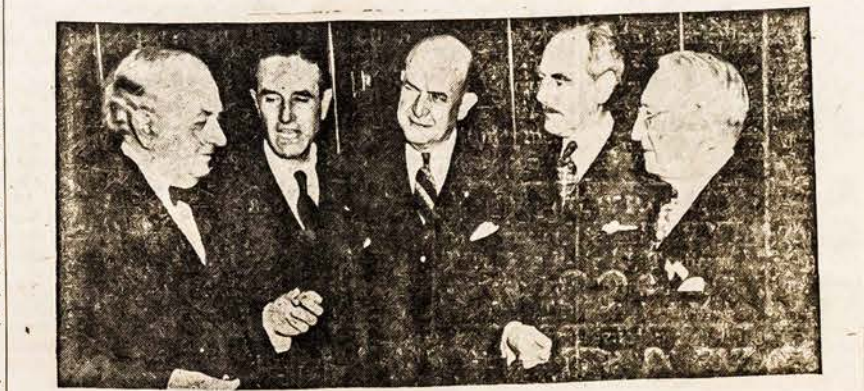
Amerikos Lietuvių Spaudai linkime ir toliau nenuilstamai žadinti tautiečių širdis artimo pagalbai ir Tėvų Žemės laisvinimo kovai.

Tikime, kad iš tremties atvykstantieji kolegos, užgrudinti vargų, su nepalaužta energija jungsis į bendrą Amerikos Lietuvių Spaudos darbą lietuviškos kultūros ir demokratijos geresnei ateičiai.

Buvę tremties laikraščių leidėjai - redaktoriai: "Aidų" — K. Bradunas "Žiburių" — V. Rocevičius "Musų Kelio" — D. Penikas "Minties" — J. Vasaitis

ANGLAI EISLERI LAIKO KALĖJIME

G. Eisler, kurį anglai nukėlė nuo lenkų laivo, sėdės kalėjime Anglijoje iki gegužės 24 d., kada teismas svarstys ar jį išduoti Amerikai ar ne. Jis norėjo, kad anglai po bėla paleistų jį į laisvę, bet teismas atsisakė jį paleisti po bėla, nes jis Amerikoj "užmiršo" savo bėlą ir pabėgo.

APSKAITLIUOJA ATLANTO PAKTO KAINĄ. WASHINGTON, D. C. — Valstybės Sekretorius Acheson ir Apsaugos Sekretorius Johnson sutiko su Senato Užsienio Reikalų Komitetu, kad paduoti savo apskaitliavimą Atlanto Pakto kainos dolerių ir ginklų. Iš kairės į dešinę: Senato Užsienio Reikalų Komiteto pirmininkas Tom Connally, iš Texas; W. Averell Harriman, Maršalo Plano keliaujantis ambasadorius; Apsaugos Sekretorius Louis Johnson; Valstybės Sekretorius Dean Acheson ir komiteto narys Walter F. George, iš Georgia.

Seimo atidarymas — šeštadienį, 10 val. prieš piet.

Nepaprasti susirinkimai — Amerikos Lietuvių Misiijos, Lietuvai Vaduoti Sąjungos ir Amerikos Lietuvių Tautininkų Centro — atskirose salėse tame pačiame viešbutyje, šeštadienį 2 val. po pietų.

Tolimesniuose Seimo Posėdžiuose — šeštadienį ir sekmadienį, atidarymo posėdyje nustatytu laiku bus: tautinės srovės organizacijos įstatų priėmimas, vadovybės rinkimas, pranešimai ir rezoliucijų priėmimas dėl veikimo Amerikos Lietuvių Taryboje, BALF'e, dėl tautinės lietuvių kultūros Amerikoje palaikymo būdų ir kiti svarbūs pranešimai bei nutarimai.

Šeštadienį, gegužės 21 d., 6 val., Knapp Mansion sve-tainėje, Brooklyne, įvyks seimo dalyvių ir svečių vakarienė su specialia menine programa. Ten pat 9 val. vak. prasidės Lietuvių Moterų Vienybės balius.

Kas atvyks iš kitur, tiems patariama užsisakyti kambarius ir vakarienės bilietus iš anksto.

Kas negalės atvykti, tie kviečiami seimo darbus paremti—1), sumanymais bei mintimis apie tautinės veiklos patobulinimą 2), piniginiams aukomis tai veiklai finansuoti.

Šio Seimo Metu įvyks didžiosios Lietuvių Tautinės parodos atidarymas—24 pt.

Ta paroda šiomis dienomis atgabena iš Europos. Ji skirta parodyti mūsų tautos kultūrinius gabumus Amerikos visuomenei. Tai yra reikšmės darbas, vertas ir reikalingas visų lietuvių paramos.

Visus laiškus ar su sumanymais, ar su kambarių bei vakarienės bilietų užsakytais, ar su aukomis, prašom siųsti Seimo Rengimo Komisijos sekretorei šiuo adresu: Mrs. O. Valaitis, 179 S. 2nd St., Brooklyn 11, N. Y.

Čekius rašyti šiuo vardu: J. C. Baltus, kuris yra Seimo Rengimo komisijos izdininkas.

Apie šio seimo reikšmę ir tikslus skaitykite plačiau Amerikos Lietuvių — matysite, kokia yra to seimo reikšmė, o matydami nuspręsite, kad tai yra Jūsų, Tautiečiai, pareiga ir reikalas nepasilikti nuošaliai nuo svarbaus darbo, kuris naujai pertvarkytomis jėgomis numatomas tęsti ir plėsti tą darbą toliau.

LIETUVIAI AMERIKOJE

MANO ĮSPUDŽIAI BOSTONE

PROGRAMA GRAŽI ZAVEJO MANE

Po pažinčių ir trumpų kalbų gerb. p. A. Matijoška, Pirm. TMD Skyriaus paprasė visų atydos, formaliai pradėjo susirinkimo darbą atidarydamas šio pobuvio programą paminėjimui Motinos Dienos šventės. Trumpoje, bet įspudingoje kalboje jis pažymėjo šio pobuvio - arbatėlės tikslą, taipgi, tikslą ir idealinę bei kultūrinę TMD veiklą skyriaus. Proga šios arbatėlės, sveikino svečius ir perstatė programos vedėju TMD sekr. inž. p. J. Vasį vesti programą. Meniškoji programa sudėdijo iš eileraščių, jaunųjų mazyčių lietuvaicių deklamacijų, labai įspudingai atliktų proga Mot. Dienos šventės, gerbiančių Vasys, jaunas, neseniai atvykęs iš tremties inteligentas, gražiai programą vedė. Jis perstatė kalbėti svečią, VLİK'o atst., gerb. Vaclovą Sidzikauską kuris trumpoje, bet įspudingoje kalboje svečius jaudino prisimindamas Lietuvos, mūsų senosios motinos dabarties perynimus, mūsų tautos dabarties problemas.

Gerb. Sidzikausko kalba jaudino visus klausytojus, bet kartu ir suramino, viltį visų stiprimo. Žodžiu, gerb. Minst. V. Sidzikauskas savo kalboje pareiškė, kad jis džiaugiasi patekęs į TMD kultūrininkų pobuvį ir gerėjosi susipažinęs su jų tikslais ir kultūrine veikla, kurią jis labai įvertino ir pareiškė: "Jei viso pasaulio lietuviai bus tiek susikaupę ir tiek kultūriškai veikiant, tokius tikslus turinti kaip Tėvynės Mylėtojų Draugijos nariai ir jų rėmėjai, tai liet. tauta ir jos kultura nebus užsieniui kraštuose, kad su užsieniui lietuvių pagalba bus atvauduota laisvė ir nepriklausomybė Lietuvos."

Jo kalbą svečiai palydėjo gausiu aplodimentu. TMD vardu aš dėkoju gerb. p. Sidzikauskui ne tikitai už suteiktą garbės TMD Bostono skyriui savo atsilankymu į šį TMD kultūrininkų pobuvį, bet tuo labiau už įvertinimą TMD kultūrininkų svarbių kultūrininkų darbų ir kilnių idealų bei tikslų. Sveičiui p. Minist. Sidzikauskui reikė padėkų programos vedėjas p. J. Vasys ir vėliaus perstatė mane, kaip TMD Pirmininką. Kalbėjau ir aš, norėdamas prisiminti dabarties mūsų tautos klaidimus, tragiškus laikus, mūsų tautos žmonių ir mūsų kultūros naikinimus Lietuvoje, padariau nors labai trumpą peržvalgą Tėvynės

Mylėtojų Draugijos kultūrinės veiklos Amerikoje ir jos idealus ir tikslus ryškindamas pavaizdavau svarbą TMD kultūrinės veiklos praetyje ir reikalingumą dabarties laikais.

Po kalbų ir meniško programo buvo užkandžiai, pasikalbėjimai svečių, pagilintos pažintys vienu su kitais. Bendrai, aš įgijau malonų įspūdį šiame TMD skyriaus pobuvyje, džiugu man, kad mūsų kultūrininkai gražiai paminėjo Motinos Dienos šventę, sakysiu, labai įspudingai ir kultūringai. Del stokos laiko skubiai aš atsisveikinau ir grįžau į Hartfordą su maloniais įspūdžiais turėdamas viltį, kad Bostone TMD skyrius augs narių skaičiu, kultūriniu darbu bus ryškus, nes jame mačiau gausumą kultūrininkų išgalių, daug TMD narių žymių kultūrininkų, kurie, spėju, nenuleisų rankų žemyn, priešingai, bus aktualūs organizaciniam ir kultūriniam darbe ir veikime.

Esu labai patenkintas pažintimis su naujais ateiviais lietuvišiais, ypač su gerb. dr. Gumbotiene, buvusia Alseikaite, kuri pareiškė man: "Esu nuomonės, kad Tėvynės Mylėtojų Draugija yra viena amerikiečių lietuvių organizacija, su kuria mes, visi naujieji ateiviai lietuvišiai, privalome sutapti." Šis jos pareiškimas mane džiugina, aš žinau, kad tokios nuomonės bus visi naujieji ateiviai lietuvišiai - lietuvaiteš kaj jie susipažins su Tėvynės Mylėtojų Draugijos kilniais idealais, jos praetyje kultūrine veikla, suvaidintą svarbią rolę mūsų tautos žmonių kultūrinėje dramoje Amerikoje per dešimtmečius ir dabar tikslais ir kultūriniais darbais bei norais mūsų kultūrininkų. Neabejoju, kad jie bus tokios nuomonės kaip gerb. daktarė Gimbutienė ir inž. Gimbutas ir kiti mano susitikti naujieji lietuvišiai ateiviai į mūsų kraštą - Ameriką.

Gerb. dr. Gimbutienė kalbėjo TMD arbatėlėje labai trumpai, bet jos pareiškimai, kaip taurios lietuvaiteš, akademikės, filozofės labai reikšmingi ir neabejoju, kad ateityje mes jį girdėsime lietuvių kolonijose plačiau ir ryškiau pasisakančią mūsų lietuviškais ir kultūriškais reikalais ir mūsų tautos ir jos kultūros rezistencijos ir ekzistencijos įvairiais problemiškais ir reališkais bei aktuališkais klausimais. Aš neabejoju, kad mes matysime ją neužligo lankančią Harvardo universitetą ir jos ateities veiklą, darbus ir paskaitas ne tikitai lietuvių, bet

KOMUNISTAS IŠGELBETAS NUO MINIOS

Dartmouth, England — Policija Dartmouth, Anglijoje, pranešė, kad išgelbėjo britų komunistą Harry Pollitt nuo su-pykusios minios, delto kad kiniečiai komunistai nužudė britų jureivius. John Akhurst, tėvas jureivio, užmušto Kinijoje, davė Pollitt virvę ir laisvą, kuriame jis prašė naudot virvę. Pollitt yra britų komunistų partijos sekretorius.

ir amerikonų visuomenėje ir tarpe Amerikos akademiky, nes ji yra pasiekusi aukšto mokslo vakarų Europoje ir Lietuvoje begyvendama. Nors jauna, bet genialiai lietuvaite, kupina energijos ir ryžtingos valios, jos asmenybėje aš matau jos tevelio budo savybes, jo lietuviškos dvasios ryžtumo savybes, jos motinos budą ir tobulą išauklėjimą. Tatai dr. Gimbutienė daug žada mūsų kultūrininkams ir Tėvynės Mylėtojų Draugijai, mūsų tautai ir Amerikos lietuviams. Pastaruoju laiku mano apsilankymas Baltimorėje ir Bostone pas TMD kultūrininkus ir užmezgimas mano glaudesnių ryšių su jais pridavė man energijos, sustiprino mano ryžtumą ir viltį, kad laikui bėgant aš susilauksiu naujųjų bendradarbių kultūrininkų tarpe mūsų brolių iš tremties atvykusių ir seselių lietuvaicių, kurios atsivežė iš Lietuvos visa tai, ko mums amerikiečiams labai stinga Amerikoje. (Pabaiga)

W. M. CHASE, TMD Pirm.

NEW HAVEN, CONN.

MIRĖ PARAPIJĖTIS JURGIS DANUSAS

Mirties angelas aplankė Magdalenos Danusienės namus pasimdamas su savim iš gyvųjų tarpo šeimos tėvelį Jurgį Danusą, kuris po skaitlingų metų rimtos ir ilgos ligos persikyrė su šiuom pasauliu gegužės 2 d., savo puošnioj rezidencijoje.

Pašarvotas buvo Celentano Funeral Home, kur skaitlingai susirinko senų pažįstamų bei draugų ir draugų atiduoti paskutinį patarnavimą savo geram draugui ir parapijiečiui. Prie karsto matėsi daug gėlių vainikų, taipgi buvo užrašytų šv. Mišių.

Laidotuvės įvyko iš šv. Kazimiero parapijos bažnyčios, kur atnašavo Mišias prie didžiojo altoriaus kun. V. P. Karauskas, buvęs mūsų parapijos klebonas, dabartinis New Britain parapijos klebonas kun. A. E. Gradeckas ir kun. A. Zanavičius. Bažnyčioj skaitlingai dalyvavo giminės ir visi geri draugai, kurie palydėjo savo seną draugą giminaitį ir parapijietį į amžiną poilsio vietą. A. a. Jurgis buvo labai tykaus ir malonaus budo žmogus, paliko dideliu nuliudime savo mylimą žmoną Magdaleną Danusienę ir dukrelę Onutę, taipgi kitas gimines. Liudėsio valanduoje Moterų Sąjungos 33-čia kuopa visi draugai ir draugės, taipgi parapijiečiai reiškia gilią užuojautą Magdalenai Danusienei ir dukrelei, taipgi viloms giminėms. Jurgio sieki tegul dangiškas Tėvas suteikia amžiną ramybę dangaus karalijoje.

MOTINŲ DIENA IŠKILMINGAI BUVO PAMINĖTA

Per sumą 10:00 val. rytu visos katalikiškų moterų draugijų narės bendroj Eisenoj dalyvavo šv. Mišiose ir in corpore prisikartino prie šv. Komunijos išieškdamos pagarbą savo gyvoms ir mirusioms motinėlėms. Ši bendra eisena ir vieningas moterų draugijų pasirodymas ir dalyvavimas šv. Komunijoje dar nepaprastai malonų ir iš-

Laisvoji Sakykla

Už talpinamų raštų mintis, išreikštas Laisvoje Sakykloje, redakcija neima atsakomybės—skaito jas ginčo pltmėje

DĖL P.B.T. DIRMEIKIO ATSAKOMO,

P. Redaktoriau leiskite tarti keletą žodžių, dėl dr. Dirmeikio atsakomo tilpusio A.L. Nr. 18.

1). Kad dėl 1926 m., gruodžio 17 d. perversmo kalti ir liaudininkai su socialdemokratais, aš to neginciju. Jie turėdami prieš akis visus didžiuosius valstybės reikalus, neatkreipė dėmesio į dešiniųjų opozicijos veiklą ir nesutrukdė perversmo, nesušio Lietuvos vidaus gyveniman tiek daug skaudulių, kurie, kaip aiškėja gana skaudžiai atsiliepė ir Amerikos lietuvių tarpe. Perversmo pateisinotojai, dar ligi šiolei operuoją kokiais tai buvusiais Lietuvai pavojais, žinoma iš komunistų pusės. Dėja ligi šiolei niekas jokių įrodymų ar dokumentų nepateikė. Jei Sovietų Rusija tada būtų rengusi užpulti Lietuvą, tai gruodžio 17 d. įvykiai tikrai to nebus sutrukdę. Kai dėl pavojaus iš vidaus komunistų, tai visiems patarčiau prisiminti prof. A. Voldemaro, kai jis buvo po perversmo paskirtas Ministru Pirmininku atsakymą žurnalistams. Paklaustas del komunistų pavojaus, jis atsakė, (pakartojtu tik mintį, o ne tekstą), kad Lietuvoje esą tik 10,000 darbininkų, jis turėjo galvoje pramonės darbininkus, ir iš jų pusės jokio komunistinio pavojaus nėra. Tiesa, po dvejų metų ir prof. Voldemaro mintys budavo iš laikraščių skilčių išbraukiamos.

2). Kad gruodžio 19 d. Seimas p. A. Smetoną išrinko Respublikos prezidentu yra faktas, bet kai 1927 m. balandžio 12 d., Prezidentas paleido Seimą ir, kaip to meto Lietuvos Konstitucija reikalavo, per du mėnesiu nepaskelbė naujo seimo rinkimų ir tuo pačiu ir prezidentūrą ir vyriausybę paliko anti-konstitulingą įspūdį. Taigi, butų labai gražu, kad ateinančią Motinų Dieną mūsų parapijoj dar skaitlingiau moteris dalyvautų bendroj Eisenoj.

Visus tris altorius Marijos garbei ir visų motinėlių garbei labai puikiai ir su skoniu išpuošė Moterų Gilda, už ką jos užsitarnauja didelos padėkos vardan visų motinėlių. Po sumos Marijos Vaikelių draugijėlė suruošė šaunius pusryčius pagerbimui savo motinėlių. Stalai buvo išpuošti gėlimis, spalvuotomis staltiesėmis ir apdėta skaniais tortais ir kavute, kas darė labai didelį malonumą visoms motinėlėms. Nuširdus ir mandagus jaunų draugijos narių patarnavimas tikrai sudarė malonią nuotaiką.

Pritaikintą kalbą Motinų Dienai pasakė p-lė M. Jokubaitė prisimindama ir mūsų senas motinėles tremtyje, ir pasilikusias Lietuvoje po žiaurais priešų priepauidos. Sekančios jaunulės rupestingai pasidarbovo ir padarė pusryčius taip sekmingus. H. Judzent, R. Anton, E. Zukas, M. Sukiutė, P. Rusekiutė, L. Leskus ir M. Šemėta. Visoms tariama nuosirdžiai aciū vardan visų motinėlių.

tuciniais organais irgi faktas.

3). P. Dirmeikis tvirtina, kad po perversmo jokia viena partija krašto nevaldžiusi... ir sumini keletos buv. Ministrų pavardžių, kurie nebuve tautininkais. Gi straipsnio pabaigoje p. Dirmeikis sako: "Reikia tik apgaildestauti, kad nepakanamai griežtai tautininkų valdyta Liet. gynėsi nuo Laisvės ir Vilnės bacilų". Po šito teigimo man jau įrodinėti nebereikia. Aš tik noriu priminti, kad per visą laikotarpi ministrais pirmininkais buvo tautininkai, Voldemaras, Mironas, Tubelis, Černius, Meškys. O vėlonis J. Tubelis ir kun. Mironas buvo drauge ir Tautininkų sąjungos pirmininkais. Jų pirmininkavimas tęsėsi apie II metų.

4). P. Dirmeikis kaltina liaudininkus, sudarius "Trojos Arklio" sąlygas 1939-1940m. įvykiams. Kiekvienas kaltinimas turi buti įrodytas. Jei neįrodytas, tai laikomas šmeižtu. Del šmeižto ar melo taria savo žodį teismas. Jei taip butų laisvoji demokratinė Lietuvoje, be abejo Valstiečių Liaudininkų vadovybė pakviestų p. Dirmeikį į teismą savo teigimams įrodyti. Aš gi čia iš savo pusės tai galiu palaikyti tik p. Dirmeikio laisvos sąžinės dalyku.

Kai mirė didelė Lietuvos visuomenės veikėja, liaudininkė, Felicija Bortkevičienė, ji mirė 1945 m. gale, tai jos atminimui irgi buvęs Lietuvos Aido Vyr. Redakt. A. Dangerutis (Slapivardė) 1946 m. Musų Viltis No. 6, Vokietijoje rašė, "Mirė tikėdama Lietuvos laisvės. Jos kunas buvo pašarvotas Varpo bendrovės salėje. Salėje tų namų, iš kurių Nepriklausomos Lietuvos metu garsiai skambėjo demokratiniai šukiai, sklido demokratinės idėjos. Tačiau tų, kurie šiandien griaua ir niekina demokratinės idėjas, kurie šimtus milijonų žmonių laiko didžiausioj vergijoje, jos kunas buvo išvogtas ir slapta pakastas Troškunuose". Kaip žinome Varpo namuose buvo Lietuvos Valstiečių Liaudininkų Centras, Lietuvos Žinių, Lietuvos Ukininko ir kitų liaudininkų srovės laikraščių redakcijos. Prie gražios ir teisingos p. Dangueručio minties galiu pridėti, jog dabar visam pasauliui paaiškėjo, kad didžiausias bolševizmo priešas yra demokratija.

Jei jau paliestas "Trojos Arklys", tai iš tiesų liaudininkai 1926 m. pavasary, kai per rinkimus sutiko su tautininkais pasidalinti balsų likučiais ir padėjo jiems į Seimą įvesti net 3 atstovus,

greta 35 liaudininkų gali me ieškoti gruodžio 17 d. Anksčiau nė į viešą tautininkų nebuvo tas nė vienas atstovų

5). Kad aš ir dar kitų tukstančių lietuvių sitraukėme į fašizmo kietiją, tai galima ti su degančiu laimiu kuomet žmonės šio denį ir kaip gali, pareiškia. Daug pasakojų lieka. Žinome tik šioje juroje išsiviešė 60,000 lietuvių. Tai žuvo nežinome. Fleussenberg komisijos stovykloje buvo ti 2,500 lietuvių. O visieji nuo bombų tos koncentracijos klos?? Man traubė kietiją nebuvo joks numo, bet kai Lietuva paversta degančiu roje, kitos išeities nes Vokietija bet nintėlis kelias pasimokratinį vakarų Taip ir įvyko.

6). Ir p. Dirmeikis žįsta, kad Tautininkų dymo laikais į Lietuvą buvo įleidžiami Naujienos, aš dar Sandarą, Draugą, kitus lietuviškus čius. Taigi mano mas buvo neišgalvota liečia Laisvę ir Vilnį leidėjais, tai tautininkai pratusi lietuvių juos laiko už savo mo ribų ir todėl peruoja.

Visai sutinku su meikiu "Smulkiai kiniai dar nėra atkas. Todėl daug nalistai labai gerai tų, kad jie nepranaujinti mūsų vėnimu praeties vidėl jų kitų nekaltindabar žudoma ir ma visa Tauta savomintį ir energiją ir išeivių lietuvių ir i kovą prieš tautos priešą. Butų gerai, kad ir politikai žurnalistai ir visi girstų ir paklaustų Respublikos Prezidento Kazio Griniaus balsis prieš pustrėjų kreipėsi į visą tautą kelbkime vieni kitėlestiją".

Su pagarba,

Palangos Trejos Devyneris

Yra auginis sutaręs siveda grynai iš šaknė žiedų, sėklų ir žolių. Puno organų taip kad jus ja tula laiką žmonaujų spēkų ir energijos vienas kas tik nori būti sveikas, turėtų varuoti JANKĄ. Nes tai gavaistas nuo dispepsijos užkietėjimo, nervinių kos apeto, širdies pilvo sugedimo, reumatizmo, kosulio, skaudėjimo, karščiavimo, blogo upo, abalo inkstų ir kepenų ligos. Palangos Trejos Devyneris parduoda po \$1.00, su timu — \$1.10. Siužad sakymus, adresuokite: AMERIKOS LIETUVIS, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

TĖTI, DIKTUOK SKUBIAU, AŠ SPĖJU!

"DICTATE FASTER DADDY... I CAN TAKE IT!"

The Speedline CORONA

UŽSIMOKA PATI UZ SAVE BILE KURIJŲ ŠEIMYNOJ

Corona mašinėlės atmokės jum daug kartų daugiau kiek kainavo. Užėkite pas bile pardavėją... pamatykite mašinėlę.

Naujos Po-karinės Rašomos Mašinėlės

AR ŽINOT, KAD...

Corona mašinėlės yra geriausios pasauly. Jas daugiausia naudoja bizny todėl kad jos yra praktiškausias. Be jų neapsieina nė valdiškos įstaigos, nė mokyklos. Pabandyk jas ir Tamsta. Mašinėlių kainos įvairios — \$71.55, \$82.15, \$89.57 su taksomis.

Sulig reikalo, uždedam ir lietuviškus akcentus už tą pačią kainą. Jei rengiatės rašomąją mašinėlę įsigyti ir sutaupti pinigų, prieš perkimą pasitarkite su mumis, mes patarpininkausime. Kreipkitės:

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon Street Worcester, Mass.

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Subscription: In U.S. \$3.00 In Foreign Countries \$4.00
Year Subscription \$5.00 Two Years Subscription \$6.00
Half Year \$2.00 One Half Year \$2.50

Single Copies 6 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išleista šeštadieniais, leidžiama Gabriel A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Prenumerata: S. V. \$3.00 Užsieniuose - Kanadoje \$4.00
Metam \$5.00 Dviem Metam \$6.00
Pusmeti \$2.00 Pusei Metu \$2.50

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užsirašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto.

Printed as Second Class Matter—September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879

AMERIKONIŠKAS KELIAS

Prezidentas Rooseveltas kortas padalinti, kad dveju- pareiškė: "Demokrati- au pranyko keliose dide- valstybėse. Ir ne delto, tų valstybių piliečiai nemėgo, bet delto kad pabodo nedarbo ir gyvenimo netikrumas. Tiltiškai nusiteikę, tie ečiai paaukavo, tikėda- jos vieton gauti social valgyti. Mes, Amerikos ečiai, žinome, musų de- kratija labai gyva ir kti. Tačiau, ją tokia už- kyti, mums privalu įro- ti jos sugebėjimą pili- eams patikrinti darbų ir ūgumą".

Kiekvienas nedarbas pa- ežia, kad demok. san- arka turi ligą, kuriai rei- ūlinga vaistų. Socializmo orija skelbia, ši liga neiš- doma, nes ji "neišvengia- da" pasėka kapitalizmo akterijų pramonėje. Ta- ū, Sovietų Sąjungoje, ku- os vadai sakosi jau einą ie komunizmo, nes socia- ūmą įgyvendinę, bedar- ū, taip pat, milijonai. Tie- ie kitu vardu pasauliui ūnomin—tai 13 ar 17 milio- ū katgorinių vėrgų Sibire ū kitur, dirbančių be atly- ūnimo.

Todėl į socializmo sugebė- ūmą patenkinančiai iš- ūprėsti nedarbo klausimą, ūenka abejingai žiūrėti, ū kaip ir į kiekvieną "neklai- ūlingą" teoriją. Amerikoje socializmo teo- ūja ne madoje. Debsui mi- ūrus, socialistinis sąjudis ūmžinai susmuko. Viena jo ūskala, komunistai, net So- ūietų Sąjungos šnipais ir Amerikos gyventojų gero- ūs sabotažnikais virto. Nedarbo klausimą Ame- ūikos demokratija spren- ūžia daug platesnės "pili- ūčių gerovės" sąvokas bare. Piličių kontroliuojama ir ūos norų klausydamas Ame- ūikos demokratija rupinasi nedarbo klausimą išspres- ūti, patikrinant gerovę pla- ūčiausiam gyventojų sluog- ūniam.

Amerikos Prezidentai bu- ūna geriausi piliečių troški- ūmų reišķėjai. Iš ukio kraš- ūto pramoniniu virsdama, A- ūmerika per 80 metų tapo ūdidžiausia ir smarkiausia ūturtų gamintoja pasaulyje. ūTų turtų teisingas žmonėse ūpaskleidimas ("išdalini- ūmas") tapo pirmaeilium klau- ūsimu.

Todėl jau pirmasis Roose- ūveltas (Teodoras) skelbė "Square Deal" (teisingi pa- ūdalavimo) idealą. Presiden- ūtas Wilsonas tą patį idealą ūvadino New Freedom (nau- ūjas laisvė). Antrasis Roose- ūveltas skelbė "Naujos Daly- ūbos" (New Deal) reikalą. ūSako, reiklą išnaujo turtų

Taip, palapsniui, per pas- ūkutinį 60 metų (trečdalis Amerikos respublikos gy- ūvenimo), išaugo teorija, kad Washingtono vyriausybės tikslas ne vien kraštą val- ūdyti, bet ir gyventojų ge- ūrovę ugdyti. Columbia uni- ūversiteto istorijos profeso- ūrius Commager nurodo, A- ūmerika siekia tapti ne so- ūcializmo bet piliečių gero- ūvės valstybe. Prezidentas Trumanas tai pabrėžė aną dieną, pareiškdamas kad Naujosios Dalybos idealai nepakišti po pečium, bet bus toliau plėtojami.

Washingtono valdžia jau daug ką musų gyvenime tvarko. Ji prižiūri bankus, geležinkelius, sanitarines taisykles maisto gamyboje, darbininkų sveikatą ir ūkininkų gaunamas kainas. Jau įvesta pensijos senatvėje ir parama bedarbiams. Nauja programa siekia pa- ūdaryti augštus mokslus pri- ūeinamais visam jaunimui. Be to, norima padaryti pri-

Amerikos lietuviai, Gelbėkite! Musų tautos kankintojai tiesia nagus į mane, vargšą tremtinį. Darbo ir buto garantijas, o taip pat aukas tremtiniam sušelpiti siūskite: United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

einamesnė ir visokia medi- ūciniška pagelba. Planuoja- ūma net pastatyti milijonas pigių ir gerų namų. Šau- ūkiant jaunimą į pereitą ka- ūrą, pasirodė, keturi iš šim- ūto nemoka skaityti, o 25 nesveiki. Tokių reišķinių, ūsave stipria užlaikyti de- ūmokratija pakęsti negali. Vieni piliečiai, be vyriausy- ūbės paramos, tokių dalykų pataisyti negali.

Gali būti, Amerika, jei pa- ūvyks, bus vadas ir kelio ro- ūdytojas visam pasauliui kaip, laisvės neišizadėdami, žmonės gali patikrinti sau gerovę. Šiaip ar taip, Ame- ūricos lietuviai stovės ir remis amerikoniškos demo- ūkratijos, ne rusiškos dikta- ūtūros priemonės.

Vyt. Širvydas

TEN MANO TĖVYNĖ, BRANGI LIETUVA

Kur Baltijos jura, puošniai gintarais pasipuošus, Nuo amžių niuniuoja lietuviui skambias dainas, Ir gijos plačiosios lietuvišku oro kvėpuoja, Ten mano tėvynė, brangi Lietuva.

Kur Nemunas, šėsupė, šventoji ir Muša Banguoja per pievas, pušynus, sodybas gražias Ir džiugina, lengvina nargo našta artojaus, Ten mano tėvynė, brangi Lietuva.

Kur nėra miestų didžių ir kalnų aukštų, Kur kviečiai, rugiai ir linai, lig marės, liuliuoja, Kur šėngriebių mergaičių dainos padangę pripildo, Ten mano tėvynė, brangi Lietuva.

Kur mano gimtinės šiaudinė pastogė, Man yra daug meilės už išėivijos palocius, Kur vietoj šilkų, žmonės lino drobę nešioja, Ten mano tėvynė, brangi Lietuva.

Kur rutų darželiai lietuviškoms gėlėms marguoja, Kur sesės ravedamos jas dainuoja Birutės dainas, Kur nėra auksosidabro, o vien gintariniai karoliai, Ten mano tėvynė, brangi Lietuva.

Kur vieversio, stanko, lakštutės, gegutės balsai Taip harmoningai susipynę melodijas auždia, Ir tėvynainių širdis pripildo natūraliu džiazgsmu, Ten mano tėvynė, brangi Lietuva.

Kur sekmadieniai anksti rytą keliaujant bažnyčion, Pakelyje, miške sveikindavau pagarbiai aš Smutkeli, Ar pagreitoms atsiklaupus bučiavau kojas Marijos, Ten mano tėvynė, brangi Lietuva.

Kur bokštai baltieji bažnyčių, lig sargai—angelai Globoja budriai tikėjimą, ir dorą lietuviuo šeimos, Kur žydi dorybės, tarsi kvėpiančios gėlės lankose, Ten mano tėvynė, brangi Lietuva.

Kur ant smėlio kalnelio po baltuoju beržu, Anžinai išias mano tėveliai, broliai, draugai, Kur skrendu mintimis tėnai dažnai juos aplankyti, Ten mano tėvynė, brangi Lietuva.

Nors man gal laimės neteks atsigult šalia juų, Ir senatvėj galioj mirsiu čia išėivioj, svetimųjų tarpe, Tačiau mano širdis ir siela visuomet bus anoje šalyje, Ten mano tėvynė, brangi Lietuva.

Kaip sunus - dukte amžinai neužmirš motinėlės, Kuri davė gyvybę, maitino savo krauju, pienu, Kas gali gi užgirsti Tėviškėle prigimta šalele, Ten mano tėvynė, brangi Lietuva.

Bolševizmo sklėdėjas Maskvos kraugėringas tironas, Visą grožį tautos ir krašto pavertė į ubagyną, dirvoną, Bet ir skausmo rėtežiais surakintoji Šalė, myliu aš tave, Tu esi mano tėvynė, brangi Lietuva.

Šiandieną tėnai vien tik skurdas, ašaros, vergija, Broliai—sesės išblaškyti po Sibiro tyrus ir Europos kraštus Kenčia, miršta dėl laisvės ir meilės to krašto, kur yra Mano ir tavo tėvynė, brangi Lietuva.

Tat, Dievuliau mano brangus, kada — oi kada ateityje, Mano brangusis gimtinės lizdelis ir šalele visa Vėl bus graži ir Laisva... juk mano ir tavo, sese - brolau, Ten yra brangioji tėvynė, trispalvė Lietuva!!!

PADANGES ARAS

J. E. Vyskupo V. Brizgio Atsišaukimas Į Visus Amerikos Lietuvius

Brangūs Tautiečiai: Kur tik lankiausi, visur iš Jusų patyriau tiek nuoširdumo, kad turiu drąsos priminti Jums viehą svarbų reikalą.

Iš tikrų šaltinių patyriau, kad nuo dabar tremtiniai iš Europos į Ameriką bus vėžami daug skaitlingiau, negu iki šiol. Tačiau lietuviams sutarčių yra tik tiek, kad jų nepakaks net iki šios vasaros galo. Po šios vasaros atvažiuotų visokių kitų tautybių tik ne lietuvių. O Vokietijoje yra apie 20,000 lietuvių, kurie neturi giminių nei Amerikoje, nei Kanadoje. Jeigu jie gautų greitai sutartis ir jie galėtų greitai atvykti į Ameriką. Jų tarpe yra daug labai gerų žmonių. Negavę greitai sutarčių jie iškriks į Australiją ir kitus kraštus, o jų skaičių į Ameriką atvyks nelietuviai.

Aš kreipiuosi į kiekvieną

Amerikos lietuvių prašyda- ūmas padėti atvykti į Ame- ūriką aniems lietuviams dar neturintiems sutarčių. Rei- ūkia skubėti, nes ilgiau to ne- ūpadarius gali būti per vėlu. Pačios Amerikos interesas reikalauja, kad čia atvyktų geri žmonės. Jeigu ir lietu- ūvių visokių pasitaiko, tai bendrai tremtyje lietuvių yra atsižymėję kaip dori, darbštūs ir kulturingi žmo- ūnės.

Lietuviai, vieni kitus pa- ūsiraginkite ir paskubėkite. Kreipkitės ar į savo klebo- ūnus, ar į BALF'o atstovus: jie jums pasakys ką turite daryti. Pasitikiu ypatingai lietuviams veikėjais, kad jų padėsite kitiems mano ū kreipimasi suprasti ir įver- ūtinti. Visiems Dievas atly- ūgins, o Lietuva liks Jums visada dėkinga.

Jums už viską dėkingas ir linkėdamas Dievo palaimos.

Vysk. Vincentas Brizgys

JAV Lietuvių Rašytojų Suvažiavimas New Yorke

Š. m. gegužės 7 dieną Ra- ūšytojų Draugijos vice-pir- ūmininko J. Tysliavos bute, New Yorke, įvyko antrasis rašytojų suvažiavimas. Ja- ūme dalyvavo ir neseniai iš tremties atvykusių plunk- ūsnos darbininkų, kurių tarpe ir Kanados Liet. Rašyto- ūjų Dr-jos pirmininkė Mari- ūja Aukštaitė.

Suvažiavimui, kuris tęsė- ūsi ilgą popietį, pirmininka- ūvo Dr-jos pirm. J. Aistis, sekretoriavo A. Vaičiulaitis. Draugijos pirmininkas apžvelgė praeitųjų metų veiklą. Ypač buvo per tą laiką stipriai organizuotas tremties rašytojų atkvietim- ūas į JAV, parupinant gar- ūrantiją ir tt. Paruoštas li- ūteratūros almanachas, ku- ūris atiduotas spaudai. Ta- ūčiau paaikškėjo, kad keletas rašytojų ir jų šeimos dar neturi jokių dokumentų iš- ūvykti į užjurio kratus. Nu- ūtarta ir šiais likusiais ne- ūdelsiant pasirupinti.

Dr-jos sekretorius St. Bu- ūdavas pranešė, kad buvo

palai komas glaudūs ryšys su JAV, tremties ir kt. kraštų lietuviškąja spauda, užjurio rašytojais, organi- ūzacijomis ir pavieniais as- ūmenimis.

Apie Lietuvių Kultūros Fondo pranešė neseniai iš tremties atvykęs fondo pirm. L. Dovydenas. Išsis- ūklaidant lietuviams po įvai- ūrias pasaulio šalis, Fondo Centras perkeliamas į JAV. Šiuo metu Kultūros Fondo apygardos jau įsisteigė Australijoje ir Kanadoje. Šalia esamų dabartinių Cent- ūro Valdybos narių—pirm. Dovydeno, St. Leskaičio ir Vyt. Alanto—pakviesti D- ūjos nariai—A. Vaičiulaitis ir J. Tysliava. Ta proga Kultūros Fondo pirm. pra- ūnešė, kad JAV-se jau orga- ūnizuojamas kultūros žur- ūnalas, knygų leidimas ir jų platinimas.

Į naująją Draugijos Val- ūdybą išrinkti šie rašytojai: pirm. J. Aistis vice-pirm. J. Tysliava, sekr. St. Buda- ūvas, išd. K. S. Karpus ir

narys prof. V. Krėvė—Mie- ūkevičius. Į revizijos komi- ūsija—pirm. A. Vaičiulaitis, nariai—St. Zobarskas ir L. Žitkevičius.

Įvairiems spaudos reika- ūlams vykdyti taip pat su- ūdaryta komisija — L. Dovy- ūdenas, A. Vaičiulaitis, J. Tysliava ir L. Žitkevičius.

Apie Kanados Liet. Rašy- ūtojų Draugiją, liet. kultu- ūros sąlygas aname krašte ir kt. reikalus praneša Mari- ūja Aukštaitė.

Be šių visų reikalų suva- ūžiavimo dalyviai gyvai ta- ūrėsi apie rašytojo buklę e- ūmigracijos kraštuose. Bu- ūvo susirupinta susidaryti bent šiek tiek įmonamos są- ūlygos kurybiniam darbui ir liet. kultūros veiklai.

Pagyvėjęs tremtinių emi- ūgracijai į JAV ir susirinkus čia gausesniai rašytojų būriui, numatoma šių metų pabaigoj vėl sukviesti ra- ūšytojų suvažiavimą.

Tremtinių Reikalais

Atvykstančiųjų į Ameriką tremtinių tarpe pasitaiko labai daug tokių, kurie turi važiuoti į tolimesnes vietas, tačiau nebūdami tikri dėl savo įsikurimo, nori pasilikti kai kurį laiką čia pat vietoje ar pakeliuje tikslu apsidairyti dėl geresnių apsigyvenimo sąlygų. Taip pat dažnai pasitaiko, kad giminės ar draugai nori tremtinius užlaikyti pas save kai kurį laiką ilgėsniam ar trumpesniam paviešėjimui.

Tuo atveju kreipiamasi, dažniausiai jau atvykimo uoste, į organizacijas, kad jos leistų tiems tremtiniam čia pasilikti. Tačiau organizacijos labai sunkiai pakeičia paskirimo vietą. Reikia suprasti, kad toks kaitaliojimas, kada atvyksta tukstančiai tremtinių, nėra lengvas ir sudaro tiek uosto administracijai, tiek organizacijoms žymių kliūčių. Juk iš kalno esti išpirkti bilietai, telegrama pranešta sponsoriui jų atvykimo laikas, dokumentuose visur įrašyta atvykimo vieta, kur dažniausiai padaryti žygiai pastiktiti stotyje ir t.t.

Iš kitos pusės negalima kaitaliooti sponsoriu su jais nesusižinojus. Visgi yra toks farmerris ar šiaip samdytojas, kuris pasirašė įvaziavimo dokumentus ir įstatymais reikalaujamas garantijas, kuris laukė tremtinio kaip darbo jėgos, tai kaip gi galima čia uoste, su kvietėju nesusižinojus, išsiųsti tremtinius kur kitur įsikurti. Kartais taip pasielgus apvilts sponsris nusi- ūskundžia kaimynams ir tuo būdu vienas nuo kito sužinoję apie suvedžiojimą, numoja ranka į visą D. P. pasikviečimo reikalą.

Todėl toks kaitaliojimas kar- ūtais turį neišvengiamai reikšmės vi- ūsai imigracijai. O tuo tarpu tas giminės ar draugas, kuris gal ir negalėjo dėl įvairių priežasčių pats atsikviesti tremtinio, šiandien jau norėtų padėti, pyksta ant organizacijų ir visos imigra- ūcijos tvarkos.

Todėl kad tolimesniam nesu- ūsipratimams išvengti mes ir pra- ūnešame visuomenei, kad ji su- ūprastų abi puses ir bent šioje keblioje buklėje imtų dalykus taip, kaip yra galima. Mes vi- ūsada, kur tik galima, stengia- ūmes padėti ir jeigu jau yra bu- ūtinas reikalas padaryti pakei- ūtimus, tai reikia iš anksto apie tai pasirupinti, kad būtų laiko susižinoti su sponsieriu ir iširti visas aplinkybes.

Butų daug geriau, kad gim- ūnės ir pažįstami patys sudarytų garantijas ir iškvietytų tremtinių. Tada nebūtų nesupratimų ir visos reikalas vyktų sklan- ūdžiai.

BALF-o Imigracijos K-tas

Praeitą savaitę Ameriko- ūje buvo padirbti 86,327 ke- ūleiviniai automobiliai ir 19, 772 sunkvežimiai. Savaitė prieš tai gamyba buvo zy- ūmiai didesnė, tada buvo pa- ūdirbta 102,133 automobiliai ir 23,200 sunkvežimiai. Ga- ūmyba sumažėjo dėl Fordo kompanijos streiko.

Palangos Trejos Devyneris

ra augalinis sutal- ūda grynai iš šėn- ūkų ir žolių. Va- ūdo organų taip ž- ū ja tulį laiką ž- ū jų spēkų ir energ- ūjas kas tik nori bu- ūkas, turėtų vart- ūti. Nes tai pa- ūtas nuo dispepsij- ū, apetito, širdies ū sugedimo, re- ūralgijos, kosu- ū, ūdėjimo, karščiav- ūblogo upo, abelno ūtų ir kepenų lig- ū. Palangos Trejos ūduoda po \$1.00, ū — \$1.10. Siū- ūmus, adresuokite: AMERIKOS LIET- ūvernon St., Worcester

Ar Jus Mylite Ją?

Ar ji yra išvykusi iš miesto? Pašaukite ją per long distance, Jūs gaunate daug—jūs duodate daug—kada dalykus aptariate telefonu.

Kalbant telefonu daug mylių atstumoje ir suprantant balsą labai greitai išsiriša asmeniai šeimyniniai ar biznio reikalai. Dar daugiau yra lengva susikalbėti ir išrišti visas problemas. Tai labai mažai kainuoja, o daug gaunama.

Šiemet įdedama 180,000 mylių naujų long distance linijų. Naujoje Anglijoje su 2200 jungtuvais tarpe centralinių ofisų, kad jums būtų lengviau ir greičiau aptarnauti.

Kodėl nepadaryti šį vakarą vizito telefonu

TYPICAL "LONG DISTANCE" RATES FROM DOWNTOWN Worcester To

City	Weekdays	Nights & Holidays
Augusta, Me.	\$.75	\$.45
Boston, Mass.	.35	.25
Brattleboro, Vt.	.40	.35
Concord, N. H.	.40	.35
Hartford, Conn.	.40	.35
Keene, N. H.	.40	.35
Montpelier, Vt.	.65	.40
Nashua, N. H.	.35	.25
New York, N. Y.	.70	.45
Portland, Me.	.60	.40
Springfield, Mass.	.40	.25

*3 Minute station-to-station rates... Plus federal tax

NEW ENGLAND TELEPHONE & TELEGRAPH COMPANY

PAŽINTIS SU AMERIKIEČIAIS

Balandžio gale dingo Juozas. Kaip ugnį sudegę pačią išvadavimo dieną. Žmonės pasakojo matę jį gulintį be galvos prie Altmuchlės tilto. Kiti vėl—pažinę jį plaukiantį pavandeniu taja pat upe. O aš vis netikėjau, sakiau, kad Juozas sugrįš su galva. O kiek jau tokių gyvai palaidotų sugrįžo, o kiek dar sugrįš! Ir iš tikrųjų: trečią po amerikiečių atėjimo dieną sugrįžo Juozas. Ne parėjo, bet parskrido, nes kojos mažai žemę siekė. Iš pradžių aš nusigandau, maniau, kad kokias dvasias skrenda. Tada arčiau priėjęs pažinau Juozą su žymiai pailgėjusiu kaklu, susmailėjusiu veidu ir suplonėjusiomis kojomis. Savo smalsumą ir nemokėjimą kalbėti nei vokiškai nei angliškai jis atpirkio keliais svarais savo kuno svorio, kurio toli gražu pas jį nebuvo per daug.

— Greičiau duok ką užkasti, mirštu iš bado!.. Ak tie amerikoniai!.. Paskui papasakosiu....

Užkandęs, nusiramines ir užrukęs mano šiaip taip sukrapšytą "bankrutę", jis papasakojo savo tragikonišką istoriją.

— Prieš tris dienas aš su savo "bauro" šeimyna vakarėniau. Musų stalas buvo prie pat durų. O prie kito stalo — kertėje, užkandžiavo trys vokiečiai—kareiviai ir prie jų prisiplakęs nepažįstamas civilis. Buvo jau pradėję temti. Atsidarė kambario durys ir atėjo dar vienas kuveivis. Netaręs nei "labas", nei kito žodžio, jis apsidairė aplink, nėjo prie valgančių kareivių, bet pasiliko stovėti prie durų, kur buvo anų kareivių šautuvai padėti ir kur aš sėdėjau. Taigi, kaip sakiau, jėjo ir tyli kaip žemė, tik kažką kramto, lyg valgydamas. "Ką tu ten atrajuoji, kamerad?"—tariau aš jam pusiau vokiškai, pusiau lietuviškai. "Prisėstum, užkąstum pas mūs, ar pas anuos draugus". Bet jis nei "mur-mur". Tik vis kramto ir akimis laksto tai į kareivius, tai į jų šautuvus, tai į mane. Tuo tarpu šeiminiškai užtemdė langus, o aš uždegiau šviesą ir, paėmęs svečią po ranka kone per prievartą, nu-tempiau prie užkandžiavusių vokiečių. "Štai čia, kamerad, sėskis, vietos yra." Bet vos tik vokiečiai jį pamatė, tuoj šoko visi ant kojų ir pakėlė rankas aukštyn. Vienas iš to strioko vos šaukštą neprarijo. Liko tik kotas kyšoti tarp baltų, kaip luptos bulvės, jo akių. "Ak, tai tu busi paukštis ne iš to lizdo!"—tariau aš lietuviškai, žinodamas iš anksto, kad niekas nesupras. "Na ir drąsus sėtonas, lendi vienas į namo vidų iš anksto nežinodamas, ką ten rasi. O kad tau taip šunaukšt-šniakšt! į pašonę"—ir parodžiau į kabėjusį durtuvą. "Bet nebijok, dabar jau mudu dviese. Puikus esi vyras, išvadavai mane iš

vokiečio nagų. Jei tau bus riestai, aš visuomet padėsiu." Amerikonas žinoma, manęs nesuprato, jis tik pažūrėjo piktai į mane, žengė žingsnį link šautuvų ir durtuvų, vertė mane alkune į šoną ir garsiai švilptelėjo. Atsilarė durys ir į vidų įsibrovė dar 3 toki pat amerikoniai. Vienas iš jų parodė man į stovėjusį prie durų bokšą, paskui į duris. "Aha, tai norit kad padėčiau iškraustyti vokiečių kareivius? Gerai, man visai nesvarbu, kieno tas bokšas yra, aš galiu nešti kur jūs norit!" Aš tą bokšą nunešiau į kito ukininko kluoną, kur grendymas buvo gražiai iššluotas, lyg ko laktų. Padėjau jį ant žemės ir jau buvau beinaš atgal, kai tarp durų įstovėjęs amerikonas kažką sumurmėjo ir pasakė "nou". "Aha, tai negalime?—supratau. "Bet aš turiu eiti atgal pasiimti savo dokumentus. Be to aš esu lietuvis, per prievartą atgabentas darbams į Vokietiją.

Aš turiau dėdę Amerikoj ir 3 pusbrolius. Jie visi jau yra vyrai ir gali būti kariuomenėj. Aš tą bokšą atnešiau, kad man liepet; jis visai ne mano". Taip kalbėdamas aš buvau beinaš pro duris, kai amerikonas čiupo mane už pakarpos ir, atvedęs atgal, pasodino ant bokso. Ką darysi, reiks palaukti. Į kluoną pradėjo rinktis daugiau gyventojų. Tai buvo daugiausiai vokiečių kariai, tarp kurių buvo ir vienas kitas civilis, panašiai kaip aš. Tik dabar aš supratau, kad esu atsiduręs belaisvių stovykloje. Vokiečiai tarp savęs kažką šnabždėjo, mačiau, kaip vienas kitas rijo savo dokumentus, ar kairiuoju juos į visokius įduono plyšius. Paskui priėjo prie manęs su kareiviais vakarieniavęs civilis vokiečiai ir tarė: "Jei turi ką nors įtartino prie savęs, ar tame bokse, tai pats geriausias laikas butų dabar sunaikinti, ar paslėpti. Kareivis, atrodo, snaudžia ir nepastebės". "Bet tas bokšas ne mano, tai kam aš juo turiu rupintis?"...—"Tavo, ar ne tavo—čia visai nesvarbu. Jei ten ras ką nors įtartino, tai visiems teks savo galvomis atsakyti". Tai sakydamas vokiečiai ištraukė iš kišenius geležgali ir atplėšė bokso dangtį. Sargybinis, išgirdęs brokštelejimą, pašoko. Vokiečiai spėjo pasišalinti ir prie bokso likau tik aš vienas. "Na atidaryk, atidaryk",—parodė ženklais kareivis. Aš nieko nelaukdamas atidariau ir pradėjau iš jo imti daiktus vieną po kito. Tai buvo "rudmarškinio" uniforminiai drabužiai, kažkoki dokumentai, o ant pačio dugno—pistolietas ir 25 šovimai. "Gadem!"—sušuko amerikonas ir kirto man kumštį į smilkinį. Aš nugriuvau. Kai atsipeikėjau ir atsikėliau, aš jam vėl pradėjau aiškintis. Bet šį kartą jis man taip kirto į antakį, kad man jau nebuvo daugiau noro aiškintis. Tai buvo tik mano kančių pradžia.

Ant rytojaus mane varinėjo nuo Ainošiaus

HARTFORD, CONN.

Štai gamta ir vėl pasipuošė pavasario grožybės rubais, sužaliavo visi laukai ir medžiai, taip pat gelės iškėlę galvutes aukštai linguoja švelnaus vėjelio pučiamos. Jos vilioja visus žmones su savo tuo stipriu malonu kvapu į savę. Dabar visi miesto žmonės, kada tik turėdami laiko skuba bėga už miesto pasidžiaugti tomis maloniomis grožybės. Musų Lietuvių Draugijų Šanryšo Parkas, East Hartforde, taip pat yra pasipuošęs gražiai, ir laukia visų lietuvių atsilankant sėkmadieniais, kur visi galės linksmai laiką praleisti gražiai savame parke tarpe didžiulių medžių, prie pat Conn. upės vandens.

Pereitas Naujų Metų potvinis gana daug buvo padaręs mums nuostolių ir buvo sugadinęs pusėtinai musų parką. Bet dėka musų nenuilstančių sanryšio darbininkų viskas buvo vėliai atitaisyta ir gana gražiai viskas atrodo. Visi Hartfordo ir apylinkės lietuviai turi įsidėmėti, kad šis šio sezono atidarymo parko pirmutinis išvažiavimas įvyks May 22 d., sėkmadienį, prasidės 12 val. dieną ir tęsis iki sutemų, prie geros muzikos ir skanių valgių ir gėrimų visi galės pasilinksinti labai smagiai.

Įsidėmėtina štai kas, kad šiemet bus daugiausia tik lietuviški išvažiavimai, svetimtaučių piknikų bus visai mažai. Užtat visi lietuviai, kurie negalės nuvažiuoti kur kitur toliau, jie turės progos atsilankyti beveik kiekvieną sėkmadienį ir praleisti laiką smagiai tyrame ore, gražiame musų parke. Todėl dar kartą primenu visiems apylinkės lietuviams nepamirškite gegužės (May) 22 d., tai bus musų parko atidarymo pirmutinis piknikas. Del daugiau žinių tuo reikalu galėsite sužinoti klausydami musų Lietuviško Piličių Klubo radio pusvalandžio, kur galėsite smulkmeniškai sužinoti tos dienos programą. Del gražios muzikos ir lietuviškų dainų klausykite lietuviškos radio programos atsukę WKNB. 840 kl.

pas Kaipošių, tardė per vokiškai kalbantį vertėją, kurio aš nei žodžio nesupratau. Davė pasirašyti kažkokį lapą. Aš iš karto nesutikau, aiškinausi, kad nesuprantu. Bet kai amerikoniai pradėjo garsiai kažką varaluoti ir rankomis mosuoti, aš nusileidau ir pasirašiau. "Vistiek jau galas, kad tik greičiau duotų ramybę". Bet po pasirašymo mano reikalai dar daugiau pablogėjo. Naktiniai mane uždarė vieną į kambarį, pasodino ant kedės, liepė padėti rankas ant kelių; sargybinis pristumė stalą prie durų, pats ant jo užsirangė, atsisėdo kaip kietietis ir atkišo šautuvą į mane. Vidurnaktį keitėsi sargybiniai. "Ar ir šitas bus toks pasiutęs ir neduos nei pajudėti!"—pramurmėjau sau po nosim. "Ką tu sakai? Iš kur mokį lietuviškai, tu naciška kiule!"—netikėtai paklausė naujasis sargybinis. "Aš nesu joks vokiečiai, ar naci. Aš esu lietuvis, atgabentas į Vokietiją darbams". "Papasakok pasaką mažiems vaikams, bet tik ne man. Mes tokius puikiai pažinstam ir su jais ilgai nesiblusinėjam. Ir su tavim bus panašiai, kaip su kitais". "Tai kas man bus?"—paklausiau nekantraudamas. "O ką aš žinau? Aš nesu joks teišėjas. Teismas tau rytoj pasakys viską. Bet, vyruti, gero nieko nelauk". "Teismas? Už ką mane teis? Juk aš esu visai nekaltas". "Nekaltas? Vakar viską pripažinai, o šiandien vėl nekaltas avinėlis. Manai teismas tavo pasakom patikės?" "Prisipažinau? Bet ką, sakyk?" "Prisipažinai, kad norėjai

Mokslas Kampe

HIGIENOS PATARIMAI

KUNO ŠVARA. Visokių ligų, ypač apkrėčiamųjų ligų pirmasis šaltinis—žmogaus apsileidimas ir nešvarumas. Todėl švarus kuno laikymas yra pagrindinis mūsų sveikatos reikalavimas. Oda mus saugo nuo nušalimo, nuo visokių bakterijų; odoje yra daugybė nematomų skylučių, kurios eina į riebalines ir prakaito liaukas. Dulkes ir kitoki nešvarumai aptraukia odą ir nebeleidžia jai gerai veikti. Kad butumėm sveiki, kad musų kunas iš tolo nedvoktų nuo pradėjusio rugti ir puti prakaito, mažiausia du kartu per savaitę nueikime į pirtį ir su muilu ir šiltu vandeniu gerai išprauskime visą kūną. Labai geras būtų įprotis, jeigu kas rytą, veidą prausdami, nesiplautume kambario šilumos vandeniu ir kūną iki juosmens, o paskui stipriai, iki oda paraudonuos, sausai rankšluosčiu išsitrinčtumėm. Tada daug rečiau sirgtumėm visokiomis peršalimo ligomis.

MAUDYTIS SVEIKA, tik nesimaudyti šaltame vandenyje, ypač nepratusiems; vandens temperatūra turi būti apie 17°C. Nesimaudyti ir į pirtį neiti tuojau pavalgus. Nesveika susilūsiams ir nuvargusiam tuojau staigia šokti į vandenį; vandenį reikia būti tol, kol galva pradės skaudėti ar šalta pasidarys.

RANKŲ ŠVARUS laikymas turi labai didelės reikšmės mūsų sveikatai. Kiek mes per dieną pačiupinėjame visokių nešvarių daiktų! Pinigai, durų rankenos, pažįstamųjų rankos ir daugybė kitų daiktų per dieną tenka paliesti, ir retas iš jų švarus. Dažnai tarp tų nešvarumų buna visokių pavario stotį, sėkmadienio rytais nuo 10 iki 11 val. ryte, kur išgirsite gražią lietuvišką muziką ir daineles.

DANTYS. Jei ilgai maistas blogai kramtydamas pradeda sirgti svarbūs kinamieji organai. Reikia kramtyti kruopingiausia; tik kietus maisto kramtyti dantims sveika. Kasdien reikia pestingai dantis išplauti su anglio, peteliu su anglio, milteliais ar paprastu lu. Maisto liekanos neplaunamų dantų puikiausia dirvą bakterijoms, dantų jams. (Bus dantų joms.)

nuginkluoti vieną Amerikos kareivį, kad atrado ukininko troboj; paskui prisipažino norėjai nušauti sargybinį iš bokse paslėptu tolieto; prisipažinai, kad buvai naci, prisipažinai, dalyvavai žydus šaukiant SA organizacijai, dalyvavai žydus šaukiant sinagogas deginant". "Del Dievo meilės visi pamišę"—sušukau aš. Kareivis nutilo džiaui žiūrėjo į mane. Jis neatrodė piktas, šingai — veide galėjai pastebėti paslėptą manęs paklausė: "Iš kokios vietos Lietuvoje kilęs?" "Nuo Vilkaviškio"—atsakiau jam. "O kaip jo vardas?" "Migonis, Pranas Migonis". "Tai mano tėvo brolis!"—sušukau aš.

Po to Jonas ejo kaip patepta. Ryte pusbrolis Migonis nuvyko pas kapitoną viską papasakojo. Tas viską atydziai iš visą paklausė vieną—kitą liudininką. Paskui visą plupo juokais. Pašaukė mane, paklausinėjo paleido. Atsisveikindamas man padavė ranką šypsodamasis tarė: "Nepyk, karo metu viską sitaiko, ir dar blogiau"....

"Nepykstu, kur čia pyksi. Bet pamatė amerik kareivį dar man ilgai bus noras sprukti ir krumus, kol stipresni įvykiai neišdėmės atminties tų trijų dienų pergyvenimų". Juozas.

MOKSLO KAMPEININGO ENGLISH SECTION

ARIMAI

ingų bakterijų, bakterijomis mes pkręsti kiekvieną urį nešvariomis edame į burną. enka į žmogaus idurių šiltnę, žiova ir kitos apgos. Todėl kiekviena, sėsdami valgū, i gerai nusiplauna. as. Kad mūsų raš, švarios, butina aukime kiekvienai grįžtamė iš etos.

KOJAS sveikas, iviui rikiuotėje, rėti labai svarbu. ina; jas reikia dailu išplauti ir ariais autais ar s. Pirmasai vaia jų prakaitavima; gerai padeda plovimas desimtių stiprumo formos Patarimai—AKIS labai reikia o dulkių. Po rbo tuojau reikia ndeniui nusiplauna. akis. Jei akys pakauda—negalima kiną darbą. Daug serga apkrečiamy liga + trachoma psikrėstumėm—nesišluostykime vartotu rankšluostais. iprauskime sveenyje.

ANTYS. Jei ligas blogai kramtas ledai sirgti svarbūmieji organai. ia kramtyti kuoiausia; tik kietas kramtyti dantink. Kasdien reikia ingai dantis išpliu su anglio, eliais ar paprastu Maisto liekanas unamų dantų iausia dirvą visų erijoms, dantų (Bus dantų)

erikos kareivi, paskui prisipainojį iš bokse paslepd buvai naciis, pvyvavai žydus šauDel Dievo melleas. Kareivis nutūis neatrodė piktas pastebėti pasleptio kokio pusvalandokios vietos Lietuvcio"—atsakiau jam. Vilkaiviškio. Prieš rika". "O kaip jo gonis, Pranas M—sušukau aš.

aip patepta. Rytė nuyvyko pas kapinviską atydziai tūdininką. Paskui vmane, paklausindas man padavė ranyk, karo metu visų

erikos kareivi, paskui prisipainojį iš bokse paslepd buvai naciis, pvyvavai žydus šauDel Dievo melleas. Kareivis nutūis neatrodė piktas pastebėti pasleptio kokio pusvalandokios vietos Lietuvcio"—atsakiau jam. Vilkaiviškio. Prieš rika". "O kaip jo gonis, Pranas M—sušukau aš.

aip patepta. Rytė nuyvyko pas kapinviską atydziai tūdininką. Paskui vmane, paklausindas man padavė ranyk, karo metu visų

erikos kareivi, paskui prisipainojį iš bokse paslepd buvai naciis, pvyvavai žydus šauDel Dievo melleas. Kareivis nutūis neatrodė piktas pastebėti pasleptio kokio pusvalandokios vietos Lietuvcio"—atsakiau jam. Vilkaiviškio. Prieš rika". "O kaip jo gonis, Pranas M—sušukau aš.

SECRET INDUSTRIES IN SIBERIA

ur correspondent in many writes, after ng interrogated a numur of German POWs reedated from the tracteen Sverdlovsk and abinsk in Siberia:

the witnesses are agos. Todėl kiekviena, sėsdami valgū, i gerai nusiplauna. as. Kad mūsų raš, švarios, butina aukime kiekvienai grįžtamė iš etos.

etween Sverdevsk and abinsk there is the element of Kyshtym. at plants are being ed there. Convicts senvirtude supply the la. They are very rigor; guarded and can esplish no outside contacts; ce the nature of the nstruction is kept secret effectively.

ork at this construction going on day and night. ight the whole area is ted by searchlights—a ant cone of light is viking on the sky for miles ound.

Sometimes the place is ounded with captive loons and during the day ops train artificial fogg-around it. Searchlights arch the sky for air-nes by night.

as everywhere else in ular cases, the civilian opulation in the neighhood of Kyshtym ows nothing about the purpose of these construcns. There was a rumour at a "chocolate factory" as being built.

Newly laid railways rry building materials to yshym day and night. hey also transport great mbers of tractors, excactors, prefabricated barcks, tents, concrete mixing machines, bricks, iron bing with a diameter of —2 metres.

The tract is very rich in kes. There was a report at a large lake had been temporarily drained and a great plant built underath its bottom. Rumour ad it that this was a tank orks. Walls and pillars of nforced concrete, 5 - 10 metres thick, were said to ave been erected.

In 1946 about 50,000 orkers were employed on his construction. A consi-erable number of the Volas man padavė ranyk, karo metu visų

rounds the site and every kind of traffic across it is strictly prohibited. Notices with admonitions to keep silence are posted on all the roads leading to the construction site. They show a soldier's head with a finger pressed to the lips and the reminder "to be silent on everything seen".

Convicts, and soldiers have built railway tracks and roads leading to the site. A large marshalling yard has been established two kilometres south of Kyshtyn on the line to Cheliabinsk. The Baltic Review

INFORMATION FOR VETERANS

Q—I am a veteran of World War 11 and have a bad conduct discharge which is neither honorable nor dishonorable, but VA has denied me compensation because of it. Isn't VA bound by the character given me by the Army?

A—No. Under existing law, to be entitled to benefit under laws administered by VA, a World War II veteran must have been discharged or released from active service under conditions other than dishonorable. Where the discharge, as in your case, is neither honorable nor dishonorable, the VA must make a determination as to whether it is under other than dishonorable conditions.

Q—I am considered totally disabled for insurance purposes but receive only 20 percent for disability compensation payments. Can my award be increased?

A—Your award can be increased only if the service-connected disability is shown to have increased in severity. For insurance purposes, there may be other disabilities, not service-connected, which combined with your service-connected condition, produce total disability.

Q—Must all my evidence to reopen my claim before VA be notarized?

A—Yes, if it is submitted on the subject of service-connection. Statements from physicians, submitted for the purpose of determining whether a physical examination should be requested, need not be notarized.

Q—Would the amount of compensation I receive from VA be affected if I served overseas?

A—The amount of compensation payable is based on the degree of disability and not on place of service.

Veterans and their dependents who desire information concerning their benefits and entitlements are invited to send inquiries to this newspaper. Their questions and the answers will be published in this column.

Angliškai-Lietuviškas

Žodynas

A. Herlito, 399 puslapių, kištaitis viršelias. Kaina \$3.00, su pristatimu \$3.25.

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon St., Worcester, Mass.

GRAND OPENING - WARD REXALL

PRESCRIPTION DRUGS PHARMACY

JOSEPH A. SOOTKOOS
REG. PH. MGR.

29 Millbury St.

TELEPHONE 2-9621

Your Money Will Buy More At
WARD PHARMACY

- OPENING SPECIALS -

RUBBING ALCOHOL
pint **19¢**

Glycerine Suppositories
Adult or Infant
19¢

U. S. P.
CALAMINE LOTION
8 oz. **19¢**

American
MINERAL OIL
full pt. **29¢**

U. S. P.
SODA BICARBONATE
lb. **13¢**

MERCURACHROME
1/2 oz. **7¢**

Lavender BATH POWDER
79¢ plus tax

FREE Souvenir Coupon

Name .....

Address .....

This Coupon entitles ADULTS ONLY to Souvenir
When Presented AT STORE DURING
OPENING DAYS

FOUNTAIN SPECIALS

Fresh Fruit STRAWBERRY SUNDAE ..... **25¢**

Fresh BANANA MILK SHAKE ..... **25¢**
(with Ice Cream)

MEXICAN FUDGE SUNDAE ..... **25¢**

We Carry a Complete Stock of COSMETICS,
SURGICAL SUPPLIES, DRUGS
& PHARMACEUTICALS

Our Box Candy Is Always Fresh

\$3.50
Nylon HAIR BRUSH
\$1.49

U. S. P.
BORIC ACID POWDER
29¢

U. S. P.
ASPIRIN TABLETS
100 Five Grain **13¢**

Hostess TUMBLERS
6 for 49¢

STATIONERY SPECIAL!!
WONDER PACKAGE
48 Sheets - 40 Envelopes
29¢

GLASS WAX
pt. can **29¢**

U.S.P.
ZINC OINTMENT
1 oz. tube **12¢**

WITCH HAZEL
pt. **23¢**

Lavender BATH SALTS
79¢ plus tax

OPENING DAYS

Thursday, Friday & Saturday

AMERIKOS LIETUVIO IŠVAŽIAVIMAS PIUKIAI PAVYKO

Pereitą sekmadienį, 15-tą gegužės, Jurgio Babrauskio Paviļijone, Leicester, įvyko Amerikos Lietuvio pavasarinis parengimas. Į pikniką suvažiavo Amerikos Lietuvio skaitytųjų ir svečių iš įvairių Naujosios Anglijos lietuvių kolonijų. Stasio Bartašio lietuvių orkestra žavėjo publiką. Dalyvavo apie 30 jaunuolių, ką tik atvykusių iš Vokietijos ir jie po Inž. Brizgino vadovybe puikiai sudainavo įvairias lietuviškas melodijas bei liaudies dainas dar iki šiol negirdėtas.

Programas prasidėjo 6-tą val. pavakaryje. Programoje buvo pažymėta, kad apart vietinių, kalbės gen. M. Rėklaitis, švietimo ministerijos kabineto narys Kasakaitis, Dr. Dirmeikis, Inž. Brizgys, visi ką tik grįžę iš Europos. Išvažiavimo dalyviai po pasilinksminimo kaip tik ir laukė tos įvairios programos.

Atėjus 6-tai valandai, išvažiavimo programos punktuoliškai prasidėjo. Amerikos Lietuvio redaktorius G. A. K. pasakė įžanginį žodį, pakviesdamas Ambroziejų Blažį, lietuvių "Real Esteitininką" — bei nuosavybių pardavinėjimo atstovą užimti jo vietą tolimesniam programo vedimui.

Gerb. A. Blažiui pasveikinus pikniko dalyvius ir pasididžiavus už jam suteiktą pirmininkystės vietą, pir-

mausiai pakvietė kalbėti gen. M. Rėklaitį. Gen. Rėklaitis, kuris tarnavo prie Lietuvos kariuomenės per 22 metų ir dar veikė ten Lietuvos okupacijos metu ir buvo bolševikų įkalintas, pasakė puikią istorinę kalbą ir bolševikų sebravimosi su hitlerininkais Lietuvos okupacijos metais. Užbaigoje, generolas išreiškė viltį, kad Lietuva bus laisva, kaip jis taip ir jo sandraugai grįžt atgal į jau neokupuotą, bet į Laisvą Lietuvos Respubliką!

Po jo kalbos buvo pakviesti kalbėti apšvietos ministeris Kasakaitis, inž. Brizgys, Dr. Dirmeikis ir Dr. Colney iš Waterbury, Conn. Jie visi savo kalba įdomino klausytojus ir klausytojai išreiškė pasitenkinimą savo gausiais aplošimais. Dr. Colney pakvietė visus tuos svečius, kurie dar neturį užsiprenumeravę Amerikos Lietuvio tapti jo skaitytojais.

Si Amerikos Lietuvio gegužinė buvo įspudinga. Jos dalyviai ją prisimins per ilgą laiką.

Zemiau pateikiame darbininkų ir darbininkų vardus, kurie dirbo šioje gegužinėje: Jonas Jonytis, Magdalena Mitrikenė, Jokubas Karsokas, Bronius Višniauskas, Motiejus Aliukas, Juozas Augustinavičius, Tamas Grigaitis, Irena Jonytis, Dolores Kondrotaitė, Margaret Mitrikas, Jokubas Šilinskas, Jimmie Goodlight, Johanna Gedminaitė, Margarieta Žilinskienė, Vincenta Kielienė, Juozas Petrika ir kiti.

Visiems darbininkams ir darbininkėms dirbusiems Amerikos Lietuvio parengimui Amerikos Lietuvio Adm. taria nuoširdų ačiū.

Rengimo Komisijos Narys

BIRUTĖS DRAUGIJOS PIKNIKAS

Birutės Dr-jos piknikas įvyksta šį sekmadienį, gegužės (May) 22 d., tuojau po pietų, Jurgio Babrauskio paviļijone, Leicester, Mass.

Kviečiame Worcesterio ir apylinkės Lietuvius dalyvauti. Bus visokių valgių ir gėrimų ir smagi orkestra, kuri visus palinksmins.

Birutės Draugija

DU KAMBARIAI

Pageidaujama vedusių pora ar dvi merginos. Kaina prieinama, su valgiu arba be. Galima pašaukti telefonu bile kada ar matyti vietą. Tel. 5-6592.

AUTOMOBILIŲ METINIS KONKURSA
Šiuo laiku, šimtai berniukų baigia savo automobilio miniaturas del "Fisher Body" Gildos metinio konkurso. Šis jaunikaitis yra Robert Epperson, iš Indianopolis, Indiana, kurs laimėjo pirmą vietą savo valstijoje, 1948 metais Laimėtojams skiriama aštuonios universiteto stiprendijos. Jis turi iki liepos 1-mos užbaigti tą modelį.

NAUJA LIETUVIŠKA VAISTINĖ

Juozas A. Sutkus, kurs turėjo 20 metų patyrimo, kaip registruotas vaistinininkas, šią savaitę atidarė savo vaistinę, vardu — **WARD REXALL PHARMACY**. Šioji vaistinė yra moderniška, su įvairiais skyriais: kaip gydytojų receptų išpildymo skyriumi; įvairių vaistų; kosmetikų; saldinių; užkandžių ir ledų fontanas.

"Butcher Boy Provision" Kompanija Nauja Lietuviška Įstaiga

Tiktai pereito meto pabaigoj, "Butcher Boy Provision" kompanija buvo įsteigta, o dabar plėtojasi ir auga. Šios naujos kompanijos įsteigėjas ir savininkas yra Stanley E. Valkavičius, kurs gyvena adresu, 46 Beeching gatvės. Jo žmona, Marijona (Zapėnaitė) užaugo Nashua, N. H., baigė mokslus ir mokytoja kelis metus. Worcesteriečiai sulaukė tikrų inteligentiškų pajėgų, kada juodu persikėlė į Worcesterį gyventi. Juodu augina du sunu: Engene, kurs lanko Tufts Kolegiją ir mokinais dantų taisymskyriui ir Robertą, kurs lanko pradinę mokyklą. Stanislovas ir Marijona Valkavičiai prisideda prie visų lietuviškų veikimų ir darbu ir gausiomis aukomis. Kada tik buna lietuviškas parengimas, tai visuomet ten randasi Stanislovas ir Marijona Valkavičiai.

KAS GIRDĖTI PAS MUS WORCESTERY

Lietuvių Karo veteranų postas išsirinko naują posto valdybą: — Komanderis, Anthony Dailyda; Vice-kom., Anthony V. Savage — Šalaševičius; Adjutant, Joseph M. Jurges; Fin. rašt., John Lendraitis; "Service officers", Lloyd V. Svidersky ir Anthony C. Tankevich. "Sergeant at Arms", Julius Svedis, Julge Adv.; Edward Tomkus, Historias; Benj. G. Ambrose, Graves Reg. Officer; Anthony V. Krochalis, Chaplain; Vyt. Adomonis, Joseph Burdulis, Joseph Listavich, Viktor Morunas ir Vincent Sutkus — Board of Direktors.

Iš vieno žymaus tremtinio, Bostone gyvenančio, gavau laišką su pranešimu, kad į Worcesterį atvyko dvi žymios šeimos, tai inž. Aleksandras Lapšys su žmona ir suneliu ir Juozas Užpys su žmona. Butų mums labai malonu su tomis šeimomis susitikti ir susipažinti. Mes joms linkime gerų pasekmių įsikurti naujoj Dėdės Samo šaly.

Komitetas Dr. Jono Šliupo Paminklui Statyti iš Chicagos kreipėsi į Worcesteriečius prašydami aukų paminklo statymui. Beto gal kas turi savo arkyvuose Dr. Šliupo laiškus yra prašomi pasiūsti šiuomi antrašu: Lithuanian Auditorium, 3133 South Halsted St., Chicago, Ill.

Komiteto pirm. Dr. K. Griņius, buvęs Lietuvos prezidentas sekr. M. Gudelis. Ant vietos tuos raštus galima įteikti J. Krasinskiui, jis pasiūys jus laiškus. Už tai jums bus pasakyta nuoširdus dėkui.

Žymus vietos biznieriūs, iš Lietuvos, mano parapijonas — Simon Kaleckis, balandžio 30-tą vakare, pasikvietęs operos žvaigždės į savo residencyją iškėlė puotą. Taipgi dalyvavo žymus burių tremtinių. Operų žvaigždės palinksmino iš tremties atvykusius lietuvius.

Balandžio 24-tą dieną, Aušrėlės Vyrų Choras vedamas muziko Jono Dirvelio davė gražų koncertą. Buvo atėję į talką Moterų Choras vedamas M. Meškienės. Dainavo solistės: p. A. Dirvelienė, J. Hagberg, Geldauskienė, V. Jesiukonienė, kurios savo užduotis puikiai atliko. Gailla, kad publikos tesusrinko mažai.

Pereitą sekmadienį BALF'o Koncertas tai žavėjantis koncertas. Mažai kada paprastas darbo žmogus turi tokią progą klausyti tokių žavėjančių dainų kaip tų lietuviškų operos žvaigždžių — Anna Kaskas, Vince Jonuškaitė ir Algedras Brazis.

Bet kokiems galams vienas komiteto narys — vakarienišes koncertuose, susirinkimuose, skelbė, kad visus bilietus išpirko svetimtaučiai, o jus lietuviai bulvonai, pirmiau nepirkote, tai dabar jau pasišvilpkite. Bet tų svetimtaučių matėsi neperdaugiau. Argi tai norėta, kad būtų "Black Market"? P. J.

Naujausi Columbia ir Continental Kompanijų Rekordai

Jau galima gauti Amerikos Lietuvio knygyne, 14 Vernon Street, Worcester, Mass. Rekordų kainos po 79 centus. Anna Kaskas rekordai po 15.00 setas.

BENDRAS DRAUGIJŲ PIKNIKAS

Metinis vasaros sezono atidarymas ir sudėtinis Draugijų piknikas įvyks gegužės (May) 22, 1949 m., Maironio parke. Prasidės 1-mą val. po pietų ir tęsis lig vėlai vakare.

Bus muzika ir dainos, taipgi ir visoki valgiai ir gėrimai. Prie to dar bus galima išlaimėt naminių lietuviškų sūrių, skilandžių ir keptų vištų ir dar ponios: P. Bačinskas ir E. Thompson gavo Radio Elektrinių laikrodį, Elek. Lempą, moterims rankneštį, drabužiams "Hamperį" ir penkiąs kitas dovanas nuo biznierių ir Labdaringos Draugijos gerų rėmėjų.

Todėl viršminėto pikniko rengėjai taip sunkiai dirbo ir rengėsi į pikniką, kad niekam nieko netrukty ir yra pasiryžę visus užgandėdyti. Tad kas atsilankys, tai nesigraudys del to, kad bus linksmiausias piknikas tą dieną. Žodžiu sakant, bus galima linksmai laiką praleisti ir pasipelninti. Prašome nepamiršti viršminėtos dienos ir dalyvauti ant pirmutinio pikniko.

Kviečia visus, rengėjai. Peter Milius, Pirm.

PAIEŠKOMA

Esu Antanas Radzevičius gimęs ir augęs Lietuvoj, iš profesijos žemdirbys, 36 met. amž. Labai norėčiau susipažinti, nors laikais susirašinėti su Amerikoj gyvenančiais lietuviais, ypatyngai su įvairiais klubais ir katinėmis, nes gal atsirastų tokių lietuvių amerikiečių, kurie pažintų ar sužinotų apie mano pusbrolių Joną Radzevičių, atvažiavusį į Ameriką jau nuo 1911 metų, anksčiau gyvenęs Brooklyne ar Brookline. Jis kilęs iš Panevėžio apskrities, Pompėnų miestelio, Pirties gatvės, Felikso Radzevičiaus sunus. Taip pat ieškau Kasty Radzevičiūtę Janolionienę, to paties Felikso Radzevičiaus dukters. Juodu yra mano brolis ir sesuo, tiktai ne vieno tėvo. Aš esu ilgai juodu ieškojęs, todėl ir šaukiuosiu į visus Amerikoj gyvenančius lietuvius, idant pagelbėtų man surasti savo gimines ar susirašinėti su manim. Aš neapsakomai laukiu laišku nuo Jusų.

Antanas Radzevičius
13a Eichstatt - Rebdorf,
U.S.A. Zone,
Lith. D.P. Camp, Block IV,
rm. 38, Germany

Medus Jau Čia

Medus

Liudvikas Končius, iš North Abington, Mass. atvyko ir pailko Amerikos Lietuvio krautuvėjų metų šviežiaus medaus. Medus parsiduoda po \$1.10 už kvortą. Pusė galiono \$2. 12 auoncų 35c. Koriukai parsiduoda po 60 centų.

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon St. Worcester, Mass.

Naujos-Žemos

Už 1949 Modelį
Tiktai 10% Jums
24 Mėnesius Už
Jūs Sutaupote

FRIENDS TELL ME
GET THE SERVICE
REFRIGERATOR

STAYS SILENT
LASTS LONG

Virš 2,000,000 savitais
sakyti Jums, "Išrinkite
vel Dužini šaldytuvą
kaip tylose, laiko ilgiau
kad Service turi skaitm
rastening šaldymo sistm
judančių dalių. Netur
kurios galėtų išsinešėti
šaldyt. Tiktai maža dūm
na atlieka darba. Toki
triuškimo, nėra šaldyt
Service suteikia Jums
vieną naują patogumą
Labai daug vietos ir
valgių ir šviežių vaist
te pamatyti naujų ty
šaldytuvą šlandien

Worcester Gas Light
240 Main St. - Worcester

skundinai vesluzems
Kui philes i
Buhong
311 main quab
Worcester, mass
Išleidykla 1900

Edward Yanov

PACKAGE STOV
Užniko TADCASTER
\$2.75 už užė, plus
Rusiską Degtinę—VODKA
ir kitus Alkoholinius G
278 MILLBURG GATVĖS

A - I SVARUS DABAR UZTIKRINTAS

Pelenai ir Atliekos

Daiktai Išvežami
Kaina Prieinama
Apskaitliavimai Nemokami
BERNARD BURBANK
Tel. 3-6614 (14)

ANGLISKAI-LIETUVIŠKAS
— ir —
LIETUVIŠKAI-ANGLISKAS
ŽODYNAS
Spausdintas Londone, Kaina \$6.00, su prisijuntimu \$6.50
Vidutinio dydžio — Audeklinoose Viršeliuose
Antras, Didysis Lašo Žodynas
Kaina \$12.00, su prisijuntimu \$12.50
Užsakymus Siųskite Pinigais ar Money Order šiuo adresu:
AMERIKOS LIETUVIS
14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

MATYKITE GERIAU SU TINKAMAIŠ AKINIŠAIS IŠ
THE EYEGLASS SHOP
10 Millbury Gatvės (Prie Kelley Alkūtes)
Receptai išpildomi
Tel. Dial 3-8051
9:30 to 6:00 P.M.
Akciniai Daromi ir Taisomi
VAL J. WADOWSKI, Optikas
25 Metų Patyrimo—Patentkinimas Gwarantuotas

Carroll Funeral Home
PETER F. CARROLL, Savininkas
Koplyčia — 3 Winthrop Gatvės, Worcester
Vienintėlis Lietuvis Balzamuotojas Worcesterį
Tels.: 4-6757 — 6-7297